

574 Dictee Specialisten

Het Hebreeuwse woord voor God is Elohim (GB; VD met 'ie'). Immanuel is een naam uit de profetie van Jesaja die wordt toegepast op Jezus. De Emmaüsgangers gingen naar Emmaüs. In Bijbeltaal zijn enakskinderen (van Enak, Enakieten) reuzen van kerels. De essenen vormden een joodse sekte die rond het begin van de christelijke jaartelling bij de Dode Zee leefde. Op de Estherrol komt de godsnaam niet voor. Het Tweestromenland, Mesopotamië, ligt tussen Eufraat en Tigris. Een eva is een evangelische jongere. De mossteenbreek wordt ook wel Eva's kussen genoemd. Een evaatje is een morsschortje. De exodus uit Egypte wordt in het Bijbelboek Exodus verwoord. Ook Ezechiël is een Bijbelboek, net als Ezra, Filemon en Filippenzen. De farao's en de farizeeën kent u wel. Palestina is het land van de Filistijnen; daar is mijn paraplu naar de filistijnen gegaan.

De bekendste aartsengelen zijn Michaël, dan Gabriël, Rafaël en Uriël. Een voorkerk is een galilea, Galileeërs komen uit Galilea. Een Gazaan woont in de Gazastrook. Gehenna is het Ben-Hinnomsdal (Hebreeuws: Ge-Hinnom) bij Jeruzalem, waar de Israëlieten hun kinderen aan de Moloch offerden (N.T.: hel, verblijf der goddelozen). Bij het meer van Gennesaret (NBV) heeft Jezus de Bergrede met de acht zaligsprekingen gehouden. In dit hoofdstuk wordt de vulkaangenese beschreven. In Gethsemane wordt Jezus gearresteerd. Een gideonsbende wordt zo genoemd naar Gideon, een van de richteren (rechters) in Israël. Gog en Magog zijn vreemde volkeren die volgens de profetie vanuit het noorden Israël zullen binnenvallen. Golgota (NBV) is de Schedelplaats. Kijk, een goliathpad. Een sodom en gomorra is maar een slap aftreksel van het echte historische (!?) Sodom en Gomorra. Lucas schreef de Handelingen der Apostelen.

We kennen Haman zelf van het Hamansfeest (Poerim) en op afstand van een hamansfeest en de hamansoren (kiesjeliesj). Haran ligt in Mesopotamië. De Here der heren is Jahweh (JHWH, Adonai, ook: JHVH). Het zijn vrienden als Herodes en Pilatus. Hagar was een slavin, Haggai een profeet. Graag iets uit het Hooglied (Canticum Canticorum), niet uit Jesaja. Arabieren zijn ismaëlieten (van: Ismaël). Niet elke Israëliet is israëliet. Wie schreef de Klaagliederen van Jeremia? Joachim was de vader van Maria. Deze jarige job is zo arm als Job, hij heeft gans geen job. Ook Joël is een Bijbelboek in het O.T. We kennen het begrip 'een kuise suzanna' uit het apocriefe verhaal van Suzanna en Jojakim. De term 'jonassen' komt van Jona(s). Hij zit te kijken als Jonas in de walvis. Bedoel je de Jordaan in Palestina of in Amsterdam-Centrum? Jeremia was steeds profeet tijdens de regering van Josia tot en met die van Zedekia.

Het lot valt altijd op Jona(s). Judith is een deuterocanoniek boek. De Kalevala is een op liederen gebaseerd en door volksbarden overgeleverd Fins volksepos. Een basalten glooiing is van basalt. In Kanaän wonen Kanaänieten. Trouwens, als je in de oVD zoekt op 'kanaän' vind je ook lemma 'aankunnen' (waarom?). Hoe schrijf je 'Kanakenjager'? Een Kanaak was een oorspronkelijke inwoner van Nieuw-Caledonië. Kijk, daar heb je de heer van Kalenstein. Wat valt je op als je de lemma's 'schapulier' en 'karmeliet' vergelijkt? In het lemma 'Petrus' kom je Kefas nog wel tegen. In de oVD zijn de Keretieten en Peletieten (lijfswacht van David) verdwenen; de Krethi en Plethi zijn wel gebleven. Kolossenzen zijn inwoners van Kolosse, een oude Frygische stad aan een zijrivier van de Meander, tot wie Paulus zijn brief aan de Kolossenzen (N.T.) richt. Een kouros en een korè (meervoud: korai) hebben veel gemeen.

Een kurta is een zeker hemd. Kuru [oe, oe] is spongiforme encefalopathie bij kannibalen in Papoea-Nieuw-Guinea, gekenmerkt door ataxie en onbeheersbare lachbuien. Onverschillige laodiceeërs zijn genoemd naar Laodicea (een stad in Klein-Azië): de lauwheid van de inwoners is vermeld in Openbaringen. Lame ducks zijn politici zonder machtsbasis. Vee of tuig van Laban is dat van de richel, en dus laaghartig volk. Hij was helemaal lazarus (en ook arm als ...) Met leviathans worden monsterachtige waterdieren aangeduid. Met Soekot wordt het Loofhuttenfeest bedoeld. Wat was een lucaskind ook al weer? Hoezo, Makkabeeën?

De sol justitiae (zon(ne) der gerechtigheid) is ontleend aan Maleachi. Een mara is een Patagonische of pampahaas. Er staat geschreven: maranatha, Heer kom! Dit is als een wet van Meden en Perzen. Een melchior is een wijnfles van 18 liter (methusalems bevatten 6 liter!). Onze woorden 'kolos' en 'kolossaal'

komen van het Griekse 'kolossos'. We kennen dat ook als kolossus (reusachtig beeld) met als voorbeeld de Kolossus van Rhodos (30 m hoog). Dat verhaal is al zo oud als Methusalem. Wat bouw je op met micellen? Michal (zijn eega) liet David door een venster neer. De boer zou naar Melkes gaan. De Midianieten vormen een oudtestamentisch nomadenvolk. Mirjam was de zuster van Mozes en Aäron. Een bureaucratische moloch refereert aan de Semitische godennaam Moloch. Een mordechai is een benijder die iemand ten val brengt. Met een nabal wordt een nors man (een vrek) aangeduid. Kan uit Nazareth (NBV: Nazaret) iets goeds komen? Het Arabia felix is het schiereiland Arabië.

We kennen Naboth als Bijbelse figuur die weigert zijn wijngaard aan de koning te verkopen; daarom heet een stijfkop nu een kind van Naboth. Het Nahuatl (Azteeks) is een indianentaal, gesproken in Noord- en Midden-Amerika. Een nebukadnezar is een wijnfles van 15 liter, genoemd naar de Babylonische koning Nebukadnezar (NBV: Nebukadnessar). Ne quid nimis: alles met mate, mēden agan. Met nicodemieten worden geheime Reformatieaanhangers aangeduid. Wie beweedden de gestorven Jezus? Maria, Nicodemus en Jozef van Arimatea. Nimrod was een groot jager; dat geldt ook voor deze nimrod. De Ninevieters (Ninivieters, NBV: Ninevieten) woonden in Ninevé. Noach en Noë zijn een en dezelfde. Nunc aut nunquam: nunc est bibendum! De feitelijke koning van Bazan (NBV: Basan) was Og. Waar kennen we Onan van? De Trooster, de Heilige Geest, is de Parakleet.

Een rooie rug, dat waren honderd filippiërs. Sjachmones krijg je op Poerim. Ook buiten dat feest kun je poerim maken of veel poerem hebben. Ze stuurden hem van Pontius naar Pilatus. Tussen tengels en schroten in zitten rachel. Rachel en Lea horen bij elkaar. De moeder van Ezaü is Rebekka. 'Rechters' en 'Richteren' zijn synoniemen. Een rehabeam is een wijnfles van 4,5 (vierenhalve) liter. De Rietzee (Schelfzee, een schelfzee!) is de Rode Zee. Je kunt zo wijs zijn als Salomo's kat. Een barmhartige samaritaan dankt zijn naam aan Samaria, Midden-Palestina. De sanatio in radice is een regeling in het kerkelijk recht. Een lovelace maakt vrouwen het hoofd op hol. Samuel 1 en 2 zijn Bijbelboeken. Zij heeft reeds lang Sara gezien. De sardis is rood, ongekristalliseerd kwarts (bloedsteen, carneool). De Satan is de Boze, een satan is een duivels persoon. Ook Zefanja (NBV: Sefanja) is een Bijbelboek. De semieten (een ras) stammen af van Sem.

Een setepelul is een onnozele hals. Simeon was door de Heilige Geest een godsspraak gegeven. Simon Petrus, was dat niet Simon de Zeloot? Antwoord: nee. Het gebied van de Sinai heet ook wel het Arabia petraea. Met Sion wordt de stad Jeruzalem aangeduid; met het volk Sions, de dochter van Sion, het Joodse volk. De spreuken van Jezus Sirach komen uit een deuterocanoniek Bijbelboek. De titel 'rex apostolicus' (Apostolische Majesteit) werd aan Stefanus I verleend. Tamar hoort bij Onan. Tessalonicenzen woonden in Tessalonica (oVD, NBV). De theofilie is de liefde tot God en heeft niets van doen met Theofilus. Welke stof is thio-ureum? Een ongelovige thomas is naar de discipel Thomas genoemd. De (het) mousseline is genoemd naar de stad Mosul aan de Tigris. De brieven van Paulus aan Timotheus en Titus noemt men de pastorale brieven. Een arme tobias is een erge sukkel.

Een deuterocanoniek boek van het O.T. heet Tobia, Tobias of Tobit. Carthago is vanuit Tyrus (en Sidon?) gesticht. In 1 Koningen is Zadok (NBV: Sadok) een hogepriester. Een sebben is een zebedeus, een sukkel, een weerloze tobber. Een vicaris is een plaatsvervanger, een vicaris apostolicus een apostolisch vicaris, een vicaris-econoom (deservitor) de beheerder ad interim van een opengevallen parochie en een vicaris-generaal (meervoud: vicarissen-generaal) een helper en plaatsvervanger van een bisschop in zijn bisdom. Een loc is een locomotief en een local option is een bepaalde plaatselijke keuze. Een sacd is een super audio compact disc.